

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool
Õppekava nimetus: (venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):	Sulatustehnikates mosaiiklaasist unikaalsete toodete valmistamine
Õppekavarühm: (täiendus- koolituse standardi järgi)	Käsitöö
Õppekeel:	Eesti

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. *Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.*

Sihtrühm:

- omab vähemalt põhiharidust
- valdab kompositsiooni põhitõdesid
- koolitus on kavandatud kunsti, disaini ja käsitöö valdkonna aegunud oskustega õpetajatele ja koolitajatele ning klaasi valdkonnas tegutsevate aegunud oskustega praktikutele
- eelistatud vanus 50+

Grupi suurus kuni 10 inimest

Õppe alustamise nõuded:

Õppima võib asuda isik, kes omab vähemalt põhiharidust ja valdab kompositsiooni põhitõdesid.

Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Õpiväljundid. *Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.*

- visandab oma idee ja/või loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid;
- valib klaasesemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, oskab seejuures arvestada materjalikulu;
- tunneb mosaiikklaasi sulatustehnikaid ja valib tööülesandest, kavandist ja/või tööjoonisest lähtuvalt sobiva meetodi;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades tööde mahu, toodete hulga, tööandja ja/või tellija vajadustega;
- valib sobivad töövahendid, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi;
- töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt;
- kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, vajaduse korral puhastab tööriistu ja – vahendeid;

- valmistab sulatustehnikas lähteülesandele ja tööjoonisele vastava eseme, kasutades sobivaid tööriistu, -vahendeid ja materjale;
- dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks;
- viimistleb valmistatud klaasesemed sobivas viimistlustehnikas.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. *Tuua ära vastav kutsestandard ning viide konkreetsetele kompetentsidele, mida koolitusega saavutatakse.*

Klaasipuhuja assistent, tase 4

B.2.1 Klaasesemete valmistamine

Tegevusnäitajad:

1. visandab oma idee või loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid;
2. valib ja hangib klaasesemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, arvestades seejuures materjalikulu; hoiustab materjalid nõuetekohaselt;
3. valib tööülesandest, kavandist ja/või tööjoonisest lähtuvalt sobiva kuumtööstlustehnika ja klaaseseme valmistusviisi;
4. valmistab tööülesandest lähtuvalt ette vajalikud materjalid ja tarvikud;
5. järgib säästliku materjalikasutuse, keskkonna ja kultuuripärandi hoidmise põhimõtteid; töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt;
6. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades tööde mahu, toodete hulga, tööandja ja/või tellija vajadustega jm; valib sobivad töövahendid ja seadmed, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi; seab valmistusprotsessist lähtudes töökoha sisse;
7. kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, puhastab tööriistu ja -vahendeid (nt puhumis- või valamisvorme), teeb lihtsamaid hooldustoiminguid; vajadusel kasutab klaasipuhuja abi;
8. valmistab kuumtööstlustehnikas tööjoonisele vastava klaaseseme, kasutades sobivaid tööriistu, -vahendeid ja materjale; dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks;
9. töötleb puhutud klaasesemeid, kasutades erinevaid külmtööstlustehnikaid, sh dekoreerimistehnikaid;
10. viimistleb valmistatud klaasesemed kül- või kuumtööstlustehnikas.

B.2.2 Klaasipuhumisalane ettevõtlus

Tegevusnäitajad:

3. kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse; leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutusjuhendi;

B.2.3 Klaasipuhuja assistent, tase 4

kutset läbiv kompetents

2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega ja erialase terminoloogiaga; jagab ja vahetab erialast informatsiooni, ka inglise keeles

Põhjus. *Tuua põhjus koolituse sihtrühma ja õpiväljundite valiku osas*

Koolituse sihtrühmaks on disaini, kunsti ja käsitöö valdkonna ettevõtjad ning koolitajad, kes tahavad omandada ja kasutada oma töös dekoratiivsete klaasobjektide valmistamiseks mosaiikklaasi sulatustehnikaid ning need, kel kellel puudub erialane haridus või oskused vajavad täiendamist.

Klaasitehnikad on muutunud viimaste aastate jooksul populaarsemaks ja kättesaadavamaks ning paljud kunsti- ja huvikoolid on varustatud klaasisulatustehnika jaoks vajalike seadmetega. Samal ajal vajaks õpetajate teadmised kaasajastamist. Mosaiiktehnika jaoks vajalikud seadmed on küll kättesaadavad, kuid puuduvad eestikeelsed õppematerjalid,

mistõttu on iseseisev õpe keeruline. Siiani ei ole sellesisulist koolitust pakkunud Eestis ükski koolitaja.

Ettevõtjale annab mosaiikklaasi tehnikate tundmine turueelise, kuna loob võimaluse tulla Eestis turule millegi uudsega, sest hetkel pole antud tehnikas turul püsivas pakkumises ühtegi seeriatoodet. Veel annab mosaiikklaasi sulatustehnikate tundmine ettevõtjale võimaluse pakkuda tellijale väga eriomelisi dekoorilahendusi, mida konkurendid, kes antud tehnikaid ei tunne, ei ole võimelised valmistama.

Positiivseks küljeks on ka see, et antud tehnikas on võimalik ära kasutada disainistuudios tekkivaid sulatusklaaside jääke, mis ühest küljest on ökoloogiliselt jätkusuutlik ning teisest küljest loob see majanduslikult kokkuhoiu, kasutades materjale (muu tootmisprotsessi jääke), mis muidu läheks raisku.

Kursus on mõeldud käsitööettevõtjate konkurentsivõime parandamiseks, samuti õpetajate ja koolitajate teadmiste ning oskuste kvaliteedi ja konkurentsivõime tõstmiseks.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	60
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	54
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis)	8
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	46
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	6

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua sisu peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õpiväljundite saavutamiseks vajaliku õppekeskkonna lühikirjeldus. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu:

- **Klaasi mosaiikklaasi sulatustehnikate tutvustus.** Ülevaade ajaloost ja kaasaegsetest kasutusviisidest tootearenduses. Erinevad modelleerimis- ja dekoreerimisvõimalused. Töökeskkonna ohutus ja säästlikud töömeetodid. Auditoorne töö 4 tundi.
- **Töö kavanditega.** Kahemõõtmeliste jooniste, visandite ja kavandite läbitöötamine. Aja ja materjalikulu arvestamine. Auditoorne töö 2 tundi, praktiline töö 8 tundi, iseseisev töö 4 tundi.
- **Mosaiiktehnikas toodete valmistamine.** Klaasi täpne lõikamine, mosaiikplokkide kokkusulatus, vajalike vormide valmistamine kipssegust, mosaiiktükkide saagimine ja lihvimine, vormide täitmine ja töötamine. Praktiline töö 24 tundi.
- **Esemete kokkusulatus.** Sulatusprogrammide koostamine, ahju kompaktne täitmine. Praktiline töö 6 tundi.
- **Toodete viimistlus.** Esemete puhastamine vormimaterjalidest, esemete külmtöötlus, vajadusel dekoreerimine liivsöövitus- või graveerimistehnikas. Praktiline töö 8 tundi.

- **Õpimapi koostamine ja esitlemine.** Auditoorne töö 2 tundi, iseseisev töö 2 tundi

Õppekeskkonna kirjeldus:

Õppetöö toimub klaasikojas. Õpilaste kasutusel on õppeklass, kus on suured lauad ja vajalikud vahendid kavandite, mudelite ja vormide tegemiseks. Klaasesemete valmistamiseks on kasutusel klaasikoja sulatusahjud ja külmtötluse ruum, kus on olemas vajalikud seadmed klaasi viimistluseks.

Koolitusel kasutatakse õpetajate enda koostatud õppematerjale.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutav on vähemalt 70% kontakttundides osalemine ja õpiväljundite saavutamise hindamine. Õppijale väljastatakse õppe lõpetamise nõuete täitmisel tunnistus.*

Õpingute lõpetamiseks õpilane

- Esitab koolituse käigus valminud klaasobjekte.
- Esitab koolituse lõpus oma õpimappi, mis sisaldab tööjooniseid ning tööprotsesside dokumenteerimist ja analüüsi.

Õpimapi esitlemist hinnatakse mitteeristavalt.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed.

Andra Jõgis, lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia Klaasikunsti ja –disaini eriala (MA 2014.) Vabakutseline klaasikunstnik ja omanimelise disainiettevõtte omanik. Osaleb aktiivselt näitustel Eestis ja välismaal. Õpetanud ka Eesti Kunstiakadeemias.

Õppekava koostaja:

/ees- ja perenimi, amet, e-mail/

Aleksandra Pavlenkova

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli klaasi eriala õpetaja, klaasikoja meister
pavlenkovaaleksandra@gmail.com